Kulleġġ San Nikola

L-EŻAMIJIET TA' NOFS IS-SENA

Frar 2014

IS-SITT SENA	IL-MALTI (IL-FEHIM MIS-SMIGĦ)	IL-ĦIN: 30 min

IL-KARTA TAL-GĦALLIEMA

Merħba!

Matul is-sessjoni tas-smigħ ser tisma' żewġ siltiet.
Jekk trid, tista' tibda taħdem l-ezerċizzji fl-iskript li għandek quddiemek waqt li qed tisma' l-qari tas-siltiet.
Kull silta, flimkien mal-eżerċizzju, se tinqara darbtejn.
Issa nitolbok tiftaħ l-iskript li għandek quddiemek u ssib paġni 2, 3 u 4.

----------------Waqfa ta' 10 sekondi --------------------

Għandek ftit ħin biex tara u taqra Taħriġ A u Taħriġ B tal-ewwel silta.

----------------Waqfa ta' 25 sekonda --------------------

Issa se tinqara l-ewwel silta. Waqt il-qari tista' tibda taħdem l-eżerċizzji.

----------------Waqfa ta' 3 sekondi --------------------

Il-Qari tal-Ewwel Silta: Il-Jeans

Illum se nsiru nafu iktar fuq stil ta' ħwejjeġ li hu parti mill-ħajja tagħna ta' kuljum. Qed nirreferi għall-jeans.

Normalment meta nisimgħu l-kelma *jeans,* ħafna drabi mill-ewwel jiġina f'moħħna l-qalziet tal-jeans. Imma hemm aktar ħwejjeġ magħmulin minn dan il-materjal.

Il-jeans jaf l-oriġini tiegħu fis-snin ħamsin. Oriġinarjament ġie maħluq għall-ħaddiema minħabba li l-materjal tiegħu hu b'saħħtu u jiflaħ aktar minn materjal u drapp ieħor. Peress li l-jeans beda l-aktar jintlibes minn ħaddiema għal waqt ix-xogħol tagħhom, diversi ditti bdew iżidu l-bwiet fejn wieħed seta'

jpoġġi l-għodda. Iżda mbagħad mas-snin, il-jeans sar popolari mat-tfajliet, ġuvintur u saħansitra mat-tfal.

Il-kelma jeans ġejja mill-Franċiż *'bleu de Genes'*, jiġifieri *'l-ikħal ta' Ġenova'.* Il-materjal denim jaf il-bidu tiegħu għal din il-belt, filwaqt li l-kelma *dungaree* ġejja minn isem ta' post fl-Indja. Id-denim hu magħmul minn qoton aħrax.

L-użu tal-*jeans* daħal ukoll f'xi ħabsijiet, meta qalziet tal-jeans bi strixxa bajda tul is-sieq sar parti mill-uniformi tal-ħabsin. Imbagħad m'hemm l-ebda dubju li ħafna jassoċċjaw il-*cowboys* mal-jeans.

Wara li attur famuż James Dean libes il-jeans f'wieħed mill-films tiegħu, dan l-ilbies sar popolari ħafna maż-żgħażagħ fid-dinja kollha.

Apparti l-qliezet illum il-ġurnata nsibu ħafna ħwejjeġ u aċċessorji magħmulin mid-drapp tad-denim. Fost dawn nistgħu nsemmu dbielet, ġkieket, żraben, bwiez u anke basktijiet.

Tmiem l-ewwel silta

----------------Waqfa ta' 3 sekondi --------------------

Issa se naqralek Taħriġ A.
Taħriġ A. Agħmel sinjal (✓) fejn it-tweġiba t-tajba. (5 marki)

Numru wieħed:
Il-jeans oriġina fis-snin

a)	ħamsin.	
b)	sittin.	
ċ)	tmenin.	

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Numru tnejn:

Fil-bidu il-jeans ġie maħluq

a)	għat-tfal.	
b)	għat-tobba.	
ċ)	għall-ħaddiema.	

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Numru tlieta:

Fil-bwiet tal-jeans kienu jitpoġġew

a)	għodda.	
b)	ġugarelli.	
c)	dokumenti.	

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Numru erbgħa:

Il-kelma jeans ġejja mill-

a)	Ingliż.	
b)	Franċiż.	
c)	Indjan.	

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Numru ħamsa:

Il-jeans tal-ħabsin għandu strixxa

a)	blu.	
b)	ħamra.	
c)	bajda.	

--------------- Waqfa ta' 3 sekondi ---------------

Issa li qrajtlek Taħriġ A, nistgħu ngħaddu għal Taħriġ B.
Taħriġ B.

Immarka dawn li ġejjin jekk humiex VERU, FALZ jew MA SSEMMIETX.

(5 marki)

		VERU	**FALZ**	**MA SSEMMIETX**
1	Fil-film James Bond libes il-jeans.			
2	Dan il-materjal jiswa ħafna flus.			
3	Il-kelma '*dungaree*' ġejja minn isem ta' post fl-Afrika.			
4	Għall-bidu l-ħabsin ma ridux jilbsu l-qalziet tal-jeans.			
5	Il-materjal tad-denim huwa b'saħħtu.			

---------- Waqfa ta' 10 sekondi għal min ikun għadu jikteb ----------

Se terġa' tisma' s-silta u t-taħriġ għat-tieni u l-aħħar darba. Waqt li qed tisma' tista' tkompli taħdem u tispiċċa l-eżerċizzji.

Il-Qari tal-Ewwel Silta: Il-Jeans

Illum se nsiru nafu iktar fuq stil ta' ħwejjeġ li hu parti mill-ħajja tagħna ta' kuljum. Qed nirreferi għall-jeans.

Normalment meta nisimgħu l-kelma *jeans,* ħafna drabi mill-ewwel jiġina f'moħħna l-qalziet tal-jeans. Imma hemm aktar ħwejjeġ magħmulin minn dan il-materjal.

Il-jeans jaf l-oriġini tiegħu fis-snin ħamsin. Oriġinarjament ġie maħluq għall-ħaddiema minħabba li l-materjal tiegħu hu b'saħħtu u jiflaħ aktar minn materjal u drapp ieħor. Peress li l-jeans beda l-aktar jintlibes minn ħaddiema għal waqt ix-xogħol tagħhom, diversi ditti bdew iżidu l-bwiet fejn wieħed seta' jpoġġi l-għodda. Iżda mbagħad mas-snin, il-jeans sar popolari mat-tfajliet, ġuvintur u saħansitra mat-tfal.

Il-kelma jeans ġejja mill-Franċiż *'bleu de Genes',* jiġifieri *'l-ikħal ta' Ġenova'.* Il-materjal denim jaf il-bidu tiegħu għal din il-belt, filwaqt li l-kelma *dungaree* ġejja minn isem ta' post fl-Indja. Id-denim hu magħmul minn qoton aħrax.

L-użu tal-*jeans* daħal ukoll f'xi ħabsijiet, meta qalziet tal-jeans bi strixxa bajda tul is-sieq sar parti mill-uniformi tal-ħabsin. Imbagħad m'hemm l-ebda dubju li ħafna jassoċċjaw il-*cowboys* mal-jeans.

Wara li attur famuż James Dean libes il-jeans f'wieħed mill-films tiegħu, dan l-ilbies sar popolari ħafna maż-żgħażagħ mad-dinja kollha.

Apparti l-qliezet illum il-ġurnata nsibu ħafna ħwejjeġ u aċċessorji magħmulin mid-drapp tad-denim. Fost dawn nistgħu nsemmu dbielet, ġkieket, żraben, bwiez u anke basktijiet.

Tmiem l-ewwel silta

----------------Waqfa ta' 3 sekondi --------------------

Issa se naqralek Taħriġ A.

Taħriġ A. Agħmel sinjal (✓) taħt it-tweġiba t-tajba. (5 marki)

Numru wieħed:

Il-jeans oriġina fis-snin

a)	ħamsin.	
b)	sittin.	
ċ)	tmenin.	

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Numru tnejn:

Fil-bidu il-jeans ġie maħluq

a)	għat-tfal.	
b)	għat-tobba.	
ċ)	għall-ħaddiema.	

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Numru tlieta:

Fil-bwiet tal-jeans kienu jitpoġġew

a)	għodda.	
b)	ġugarelli.	
ċ)	dokumenti.	

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Numru erbgħa:

Il-kelma jeans ġejja mill-

a)	Ingliż.	
b)	Franċiż.	
ċ)	Indjan.	

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Numru ħamsa:

Il-jeans tal-ħabsin għandu strixxa

a)	blu.	
b)	ħamra.	
ċ)	bajda.	

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Issa li qrajtlek Taħriġ A, nistgħu ngħaddu għal Taħriġ B.

Taħriġ B.

Immarka dawn li ġejjin jekk humiex VERU, FALZ jew MA SSEMMIETX.

(5 marki)

		VERU	FALZ	MA SSEMMIETX
1	Fil-film James Bond libes il-jeans.			
2	Dan il-materjal jiswa ħafna flus.			
3	Il-kelma '*dungaree*' ġejja minn isem ta' post fl-Afrika.			
4	Għall-bidu l-ħabsin ma ridux jilbsu l-qalziet tal-jeans.			
5	Il-materjal tad-denim huwa b'saħħtu.			

---------- Waqfa ta' 10 sekondi għal min ikun għadu jikteb -----

Issa ngħaddu għat-tieni silta.

Nitolbok issib paġna 4.

------------------Waqfa ta' 5 sekondi --------------------

Għandek ftit ħin biex tara u taqra Taħriġ A u Taħriġ B tat-tieni silta.

-------------- Waqfa ta' 45 sekonda ---------------

Issa se tinqara t-tieni silta. Waqt il-qari tista' tibda taħdem l-eżerċizzji.

--------------- Waqfa ta' 3 sekondi ---------------

Il-Qari tat-Tieni Silta: Mawra sal-Bandli

Għodwa waħda l-mama' u l-papa' qamu kmieni iżjed mis-soltu għax riedu jgħaddu jaraw ħabib tagħhom l-isptar qabel jerħulha għax-xogħol. B'hekk libsu f'kemm trodd salib u ħadu l-kolazzjon, iżda Luca u Elise kienu għadhom mitlufin fl-isbaħ raqda u ma kellhomx ħeġġa biex iqumu.

Għall-ħabta tas-sebgħa nstemgħet taħbita ħafifa fuq il-bieb ta' barra li kienet tindika l-wasla tan-nanna Marija, omm il-mama'. Hija dejjem kienet tieħu ħsieb lit-tfal meta l-mama' u l-papa' ma kinux ikunu d-dar. Bħas-soltu telgħet it-taraġ inkiss inkiss u baqgħet dieħla fil-kamra tas-sodda li kienet għadha kemmxejn mudlama billi l-purtieri kienu magħluqin.

Malli ntebħu bil-preżenza tagħha, Luca u Elise malajr tajru n-ngħas u tbissmulha qishom żewġ anġli żgħar. In-nanna għenithom iqumu mis-sodda, ħaslithom u libbsithom pulit għax riedet toħroġhom billi kien bnazzi. Tgħidx kemm kien jixraqlu l-qalziet tal-jeans lil Luca. Anke qmis tal-jeans kellu. Din kienet blu bil-kaxex sofor u kienet tagħtih dehra ta' raġel żgħir avolja kien għad kellu biss ħames snin. Elise, li kienet sentejn akbar minn ħuha, kienet qisha sinjorina żgħira b'dik il-libsa tal-jeans ħamra tgħajjat u bis-sandli pariġġ.

Malli niżlu isfel, in-nanna tathom ftit ikel biex jitrejqu, rikkbithom fil-karozza u ħadithom il-bandli. Fit-triq wissiet lil Elise kemm-il darba biex ma titlaqx lil ħuha minn taħt għajnejha, u żżommlu idu l-ħin kollu li ma jmurx jaqa' u jweġġa'. Iżda malli waslu u niżlu mill-karozza, Luca telaq jiġri kemm jiflaħ u għalxejn bdew jgħajtulu oħtu u n-nanna biex jieqaf għax ma riedx jaf. Huwa aktar kien moħħu li joqgħod idur dawra tond fuq is-siġġijiet li jduru, u kultant kien jagħti xi ħarsa nebbiexa lin-nanna Marija li bdiet tirrabja u tinkwieta għalih mhux ftit.

Sakemm in-nanna ħalliet lil Elise titbandal ftit u tiżżerżaq maż-żurżieqa, hija marret fejn Luca u qaltlu li kienet se tugżah lill-mama' talli kien qagħad imqareb. Luca nfaqa' jibki.

Ix-xemx ma damitx ma bdiet tisħon sew u għalhekk in-nanna u t-tfal ma damux ma reġgħu rikbu fil-karozza u rħewlha lejn tal-ġelati. Tal-gabbana, raġel qsajjar u ftit ruxxan, newwel il-ġelati tal-barmil lit-tfal u granita tal-lumi mdaqqsa lin-nanna li niżlitilha għasel. Fi triqthom lura d-dar Luca marret għajnu bih. Elise tħajret minnu u xħin waslu d-dar kienu fl-isbaħ nagħsa. In-nanna refgħethom u daħħlithom jorqdu. Hi qagħdet taqra ktieb interessanti sakemm qagħdet tistenna lill-ġenituri tat-tfal jirritornaw lura mix-xogħol.

Tmiem it-tieni silta

--------------- Waqfa ta' 3 sekondi ---------------

Issa se naqralek Taħriġ A.

Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B u ikteb in-numri fil-kaxxa. (5 marki)

Issa se naqralek Kolonna A u wara Kolonna B. Waqt li qed naqra, tista' tibda tqabbel iż-żewġ partijiet tas-sentenzi.

Kolonna A: (l-għalliem jaqra kolonna A)

Issa se naqralek kolonna B.

Kolonna B: (l-għalliem jaqra kolonna B)

	Kolonna A		Kolonna B
1	Il-ġenituri kienu sejrin (3 sekondi)		biex tieħu ħsieb ħuha.
2	It-tfal libsu (3 sekondi)		ħadithom jieħdu ġelat.
3	In-nanna wissiet lil Elise (3 sekondi)		jaraw ħabib tagħhom l-isptar qabel ix-xogħol.
4	Wara l-bandli, in-nanna (3 sekondi)		in-nanna kellha terfagħhom biex iddaħħalhom ġewwa.
5	Peress li kienu raqdu mat-triq, (3 sekondi)		lbies tal-jeans.

---------Waqfa ta 10 sekondi għal min għadu jikteb------

Issa se naqralek Taħriġ B.
Ħalli 5 sekondi bejn kull frażi.

Imla l-vojt b'kelma jew bi frażi. (5 marki)

1. In-nanna dejjem kienet ________________________________.
2. Ftit wara li qamu, it-tfal ħadu ______________________________.
3. Meta n-nanna qalet lil Luca li kienet ser tugżah lil ommu, hu ____.
4. Lin-nanna l-granita niżlitilha ______________________________.
5. Sakemm qagħdet tistenna lill-ġenituri, in-nanna ____.

------------ Waqfa ta' 10 sekondi għal min ikun għadu jikteb --------

Se terġa' tisma' s-silta u t-taħriġ għat-tieni u l-aħħar darba. Waqt li qed tisma' tista' tkompli taħdem u tispiċċa l-eżerċizzji.

Il-Qari tat-Tieni Silta (għat-tieni darba): Mawra sal-Bandli

Għodwa waħda l-mama' u l-papa' qamu kmieni iżjed mis-soltu għax riedu jgħaddu jaraw ħabib tagħhom l-isptar qabel jerħulha għax-xogħol. B'hekk libsu f'kemm trodd salib u ħadu l-kolazzjon, iżda Luca u Elise kienu għadhom mitlufin fl-isbaħ raqda u ma kellhomx ħeġġa biex iqumu.

Għall-ħabta tas-sebgħa nstemgħet taħbita ħafifa fuq il-bieb ta' barra li kienet tindika l-wasla tan-nanna Marija, omm il-mama'. Hija dejjem kienet tieħu ħsieb lit-tfal meta l-mama' u l-papa' ma kinux ikunu d-dar. Bħas-soltu telgħet it-taraġ inkiss inkiss u baqgħet dieħla fil-kamra tas-sodda li kienet għadha kemmxejn mudlama billi l-purtieri kienu magħluqin.

Malli ntebħu bil-preżenza tagħha, Luca u Elise malajr tajru n-ngħas u tbissmulha qishom żewġ anġli żgħar. In-nanna għenithom iqumu mis-sodda, ħaslithom u libbsithom pulit għax riedet toħroġhom billi kien bnazzi. Tgħidx kemm kien jixraqlu l-qalziet tal-jeans lil Luca. Anke qmis tal-jeans kellu. Din kienet blu bil-kaxex sofor u kienet tagħtih dehra ta' raġel żgħir avolja kien għad kellu biss ħames snin. Elise, li kienet sentejn akbar minn ħuha, kienet qisha sinjorina żgħira b'dik il-libsa tal-jeans ħamra tgħajjat u bis-sandli pariġġ.

Malli niżlu isfel, in-nanna tathom ftit ikel biex jitrejqu, rikkbithom fil-karozza u ħadithom il-bandli. Fit-triq wissiet lil Elise kemm–il darba biex ma titlaqx lil ħuha minn taħt għajnejha, u żżommlu idu l-ħin kollu li ma jmurx jaqa' u jweġġa'. Iżda malli waslu u niżlu mill-karozza, Luca telaq jiġri kemm jiflaħ u għalxejn bdew jgħajtulu oħtu u n-nanna biex jieqaf għax ma riedx jaf. Huwa aktar kien moħħu li joqgħod idur dawra tond fuq is-siġġijiet li jduru, u kultant

kien jagħti xi ħarsa nebbiexa lin-nanna Marija li bdiet tirrabja u tinkwieta għalih mhux ftit.

Sakemm in-nanna ħalliet lil Elise titbandal ftit u tiżżerżaq maż-żurżieqa, hija marret fejn Luca u qaltlu li kienet se tugżah lill-mama' talli kien qagħad imqareb. Luca nfaqa' jibki.

Ix-xemx ma damitx ma bdiet tisħon sew u għalhekk in-nanna u t-tfal ma damux ma reġgħu rikbu fil-karozza u rħewlha lejn tal-ġelati. Tal-gabbana, raġel qsajjar u ftit ruxxan, newwel il-ġelati tal-barmil lit-tfal u granita tal-lumi mdaqqsa lin-nanna li niżlitilha għasel. Fi triqthom lura d-dar Luca marret għajnu bih. Elise tħajret minnu u xħin waslu d-dar kienu fl-isbaħ nagħsa. In-nanna refgħethom u daħħlithom jorqdu. Hi qagħdet taqra ktieb interessanti sakemm qagħdet tistenna lill-ġenituri tat-tfal jirritornaw lura mix-xogħol.

Tmiem it-tieni silta

-------------- Waqfa ta' 3 sekondi --------------

Issa se naqralek Taħriġ A.
Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B u ikteb in-numri fil-kaxxa.

(5 marki)

Issa se naqralek Kolonna A u wara Kolonna B. Waqt li qed naqra, tista' tibda tqabbel iż-żewġ partijiet tas-sentenzi.

Kolonna A: (l-għalliem jaqra kolonna A)

Issa se naqralek kolonna B.

Kolonna B: (l-għalliem jaqra kolonna B)

	Kolonna A		Kolonna B
1	Il-ġenituri kienu sejrin (3 sekondi)		biex tieħu ħsieb ħuha.
2	It-tfal libsu (3 sekondi)		ħadithom jieħdu ġelat.
3	In-nanna wissiet lil Elise (3 sekondi)		jaraw ħabib tagħhom l-isptar qabel ix-xogħol.
4	Wara l-bandli, in-nanna (3 sekondi)		in-nanna kellha terfagħhom biex iddaħħalhom ġewwa.
5	Peress li kienu raqdu mat-triq, (3 sekondi)		lbies tal-jeans.

-----------Waqfa ta 10 sekondi għal min għadu jikteb------

Issa se naqralek Taħriġ B.
Ħalli 5 sekondi bejn kull frażi.

Imla l-vojt b'kelma jew bi frażi. (5 marki)

1. In-nanna dejjem kienet ______________________________.
2. Ftit wara li qamu, it-tfal ħadu ______________________________.
3. Meta n-nanna qalet lil Luca li kienet ser tugżah lil ommu, hu

   ____.
4. Lin-nanna l-granita niżlitilha ______________________________.
5. Sakemm qagħdet tistenna lill-ġenituri, in-nanna

   ____.

------------ Waqfa ta’ 30 sekonda għal min ikun għadu jikteb -------

Issa għandek żewġ minuti biex tiċċekkja l-eżerċizji kollha.

--------------- Waqfa ta’ 2 minuti ---------------

Grazzi. L-eżami tas-smigħ spiċċa.

TMIEM IL-KARTA